

Verslag webinars gemeenteraden Beschermd wonen - Maatschappelijke opvang

Inleiding

Er zijn 2 webinars gehouden op 19 en 21 mei. Het webinar van 19 mei wordt opgenomen. Het is een online sessie voor de 7 gemeentes in de BW-MO regio. Via een link kunnen de raadsleden die niet aanwezig kunnen de sessie terugkijken. De link om het webinar terug te kijken: https://youtu.be/4-E_g3Nr7Z4

Esther de Jonge is op 19 mei aanwezig als ervaringsdeskundige en vertelt over haar ervaringen met beschermd wonen.

Beschermd wonen, de regio en beleid

Vanaf 2015 is Rotterdam namens de 7 gemeentes verantwoordelijk voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Vanaf 2022 zijn alle gemeentes zelf verantwoordelijk en per 2023 wordt de financiering ook overgeheveld. De commissie Dannenberg heeft voorwaarden gesteld om beschermd wonen goed te kunnen ontwikkelen.

In 2017 is een regionaal beleidsplan vastgesteld door de gemeenteraden. Er wordt nu een nieuw beleidsplan gemaakt en deze willen we aan het eind van het jaar door de gemeenteraden laten vaststellen.

Esthers verhaal

Esther is cliënt en hulpverlener. Vanaf haar 15^e levensjaar heeft zij last van depressies. Zij heeft opnames en behandelingen gehad en medicatie. Haar zoon werd vanwege haar depressies uit huis geplaatst. Zij werd daarna psychotisch en is gesloten opgenomen. Zij had geen zin meer in het leven. Esther kreeg elektroshocks en hierna ging het steeds beter, maar zij was bang om weer zelfstandig te wonen omdat ze bang was weer terug te vallen in de psychoses. Esther is daarom gaan wonen in een groep.

Esther heeft gekozen voor beschermd wonen omdat zij niet het gevoel had op zichzelf te kunnen vertrouwen. De depressies spelen nog steeds af en toe op. Het is fijn dat er dan hulp en ondersteuning vlakbij is. Ook draag je het e.e.a. gezamenlijk. Zo wordt er bijvoorbeeld gezamenlijk gekookt. Professionele hulp is fijn omdat mensen in de privé omgeving niet altijd de zorg aankunnen en het teveel kan zijn of begrijpen zij de 'ziekte' niet. Ook kan het vanuit de cliënt niet wenselijk zijn om hulp te krijgen van mensen uit de privésituatie. Door bijvoorbeeld schaamte.

(Vrijwilligers)werk en daarbij de interactie met mensen heeft Esther goed gedaan. Betaald werken is voor Esther meedoen aan de maatschappij. Zij heeft zelf in haar herstel ook veel gehad aan ervaringsdeskundigen. Daarom vindt zij het fijn om nu zelf als ervaringsdeskundige mensen te kunnen helpen. Vorig jaar is zij verhuist naar een meer open beschermd wonen vorm. Haar einddoel is nog steeds een eigen woning.

Esther woont nu gespikkeld. Heeft daardoor meer het gevoel dat ze in een normale woonwijk woont. De mogelijkheid om zorg op- en af te schalen is belangrijk.

Je leert door groepswonen weer sociaal gedrag aan. Soms heeft ze het gevoel dat de 'buurman' haar beter begrijpt dat de begeleider. Gevoel dat zij niet als volwaardig gezien wordt door de begeleiding omdat er veel buiten haar om, maar wel over haar wordt besloten.

Input voor deze bijeenkomst

Om de deelnemers mee te nemen en input te vragen worden er vragen via de Mentimeter gesteld. Dit is een online tool waar deelnemers vragen kunnen beantwoorden waarover we vervolgens een gesprek kunnen voeren. Een deel van de antwoorden zijn in dit verslag toegevoegd. De presentatie met de input van de raadsleden wordt apart toegezonden.

Visie Dannenberg op beschermd wonen

Uitgangspunten van de commissie Dannenberg zijn:

- Versterken van zelfmanagement ervaringsdeskundigheid en informele zorg
- Garanderen van langdurige begeleiding met flexibele intensiteit
- Gericht op herstel en participatie
- Een breed arsenaal van woonvarianten
- Beschikbare en betaalbare wooneenheden
- Laagdrempelige toegang tot zorgfuncties
- Duurzaam samenwerken tussen gemeenten en zorgverzekeraars
- Borgen van kwaliteit en vraaggerichtheid van ondersteuning

Welke uitgangspunt van Dannenberg vindt u het belangrijkste?

Uitkomsten mentimeter. Prioritering Dannenberg uitgangspunten

Landelijke afspraken

- Maatschappelijke opvang is geen onderdeel van de decentralisatie
- Inschatting over uitname middelen en mensen die een Wlz indicatie krijgen
- Ingroeipad van 10 jaar en herverdeling financiële middelen
- Er komt een uitspraak over het woonplaatsbeginsel en bekostiging (geld volgt cliënt)
- Regionale samenwerking is verplicht

Woonplaatsbeginsel

We registreren de instroom en uitstroom van cliënten in beschermd wonen. Ook uit welke gemeente een cliënt vandaan komt en naartoe gaat.

Naar verwachting wordt straks gewerkt met het woonplaatsbeginsel. Als een cliënt uit bijvoorbeeld Albrandswaard naar Groningen wil dan gaat de financiering met de cliënt mee. Het uitvoeren van het woonplaatsbeginsel is nog niet officieel.

De bestuurlijke afspraak is dat in de 7 gemeentes we niet onderling gaan verrekenen, de intentie is om dit alleen bovenregionaal te doen.

We moeten nog wel uitzoeken wat voor praktische gevolgen het woonplaatsbeginsel voor de regio heeft.

Regionale samenwerking

Wat zijn de uitgangspunten voor de vernieuwde regionale samenwerking?

- Gemeenten moeten samenwerken, dit is vastgelegd in de Norm voor Opdrachtgeverschap

- Vorm en schaal van de samenwerking is vrij
- Bestuurlijke voorkeur om in huidige regio door te gaan
- Rotterdam voert taken in mandaat namens alle gemeenten uit.
- Samenwerking vastleggen in centrumregeling

Wat houdt de centrumregeling in?

- Gemeenten mandateren taken aan centrumgemeente
- Eigen gemeente blijft eindverantwoordelijk
- Centrumgemeente informeert deelnemende gemeenten
- Colleges informeren eigen raden en zorgen voor juiste besluitvorming
- Samenwerking vastgelegd in GR

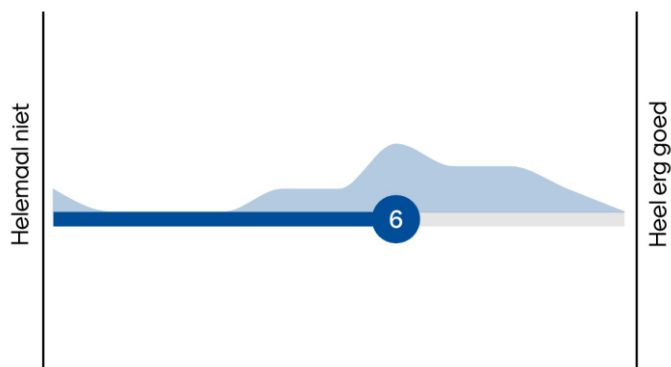
Omdat we beschermd wonen regionaal inrichten, kan de hele regio gebruik maken voor nieuwe innovatieve vormen van beschermd wonen als dat opgezet wordt in een bepaalde gemeente.

Bestuurlijk is er afgesproken om de spreiding van voorzieningen evenwichtiger te laten zijn. Er zijn gemeentes die daarom het aantal plekken beschermd wonen gaan uitbreiden.

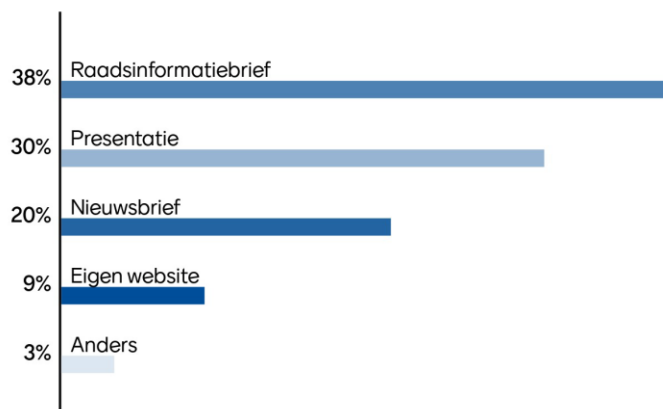
Communicatie en Bestuurlijke planning

Aan de deelnemers is gevraagd hoe ze geïnformeerd zijn over de doordecentralisatie en op welke manier ze geïnformeerd willen worden in de toekomst.

Hoe goed bent u meegenomen in het proces rondom de doordecentralisatie van BW?

Op welke manier wilt u geïnformeerd worden?

Bestuurlijke planning op hoofdlijnen

- Zomer 2021 nieuw verdeelmodel (landelijk)
- Q3 2021 eerste concept regionaal beleidsplan
- Q3 2021 eerste concept GR
- Najaar 2021 start proces vaststelling regionaal beleidsplan en GR
- 1-1-2022 ingangsdatum GR
- 1-7-2022 ingangsdatum nieuwe inkoop BW

Bijlage: Vragen, antwoorden en opmerkingen van beide webinars

Ongeacht de termijn moet er regelmatig geëvalueerd worden.

Geopperd wordt om de periode van de regionale samenwerking langer laten lopen dan de periode van een gemeenteraadslid om het politieke 'eruit te halen'.

Wanneer mensen uitstromen kan het best zijn dat mensen nog met ambulante zorg verder gaan.

Inkoop nog te realiseren voor gemeenteraadsverkiezingen?

Dat gaat gebeuren. De inkoop wordt voor 31-12-2021 afgerond.

Waarom is er een ingroeipad van 10 jaar?

Dat is een keuze van de rijksoverheid, omdat het tijd kost om dit goed in te richten. Het is ook gekoppeld aan de gedachte dat er per jaar 10% nieuwe instroom is.

Wat gebeurt er met de bestaande klanten?

Die blijven onder de verantwoordelijkheid vallen van de centrumgemeente.

Wat gebeurt er met de cliënten die hun indicatie niet verzilveren?

Zij vinden (tijdelijk) op een andere manier ondersteuning.

De inzet op transformatie is begrijpelijk. Maar de doelgroep lijkt moeilijk vanuit de wijk of ambulant geholpen te worden.

Aan de ene kant blijft er een doelgroep over die ambulant goed geholpen kan worden waarvoor een intramurale voorziening niet nodig is. Anderzijds zijn er veel cliënten die gereed zijn voor uitstroom, maar na uitstroom aangewezen blijven op hulp in de wijk en ambulante hulp. Sneller uitstromen is belangrijk.

Wat is de beleidsmatige benadering voor mensen die vanuit een zelfstandige woning naar beschermd wonen gaan? Is het mogelijk dat ze na opname terug kunnen keren naar hun woning?

Sommige cliënten hebben zelfstandige huisvesting. Anderen cliënten komen via de daklozenopvang, forensische of klinische zorg. Bij sociale woningbouw is het vaak niet mogelijk om langer dan enkele maanden de woning gereserveerd te houden. Daarom zijn er afspraken met coöperaties zijn nodig. Bij uitstroom uit BW is het daarom belangrijk dat er urgentie wordt verstrekt.

Wie ziet toe op de doelmatigheid van deze zorgtrajecten?

Dat gebeurt op 3 niveaus. Via casusregie op het niveau van de cliënt. De zorgvraag kan op- en afgeschaald worden. Het niveau daarboven is via contractmanagement. En ook via de rechtmatigheidstoets door de accountant.

Wordt Housing First meegenomen in de aanpak bij uitstroom? Hoe doen andere gemeenten dat?

Veel centrumgemeenten gebruiken dat concept vooral in relatie tot de daklozenaanpak, maar kan ook ingezet worden bij uitstroom BW.

Via o.a. de Stichting Urgentiebepaling Woningzoekenden Rijnmond (SUWR) worden urgenties i.r.t. uitstroom BW afgehandeld. In Rotterdam worden p.j. ongeveer 600 woningen toegewezen aan cliënten met een urgentie. Een deel daarvan is uitstroom uit BW.

Duren trajecten als gevolg van wachtlijsten langer dan gewenst?

Bij de doelgroep VB zijn de wachtlijsten groter dan bij BW-Wmo. We kunnen veel ambulant oplossen. Onze wachtlijst is niet heel groot. Van urgentie naar woning is gemiddeld 3 maanden. Dat is best wel goed. Het aantal cliënten is redelijk te overzien.

Opmerking raadslid: goede exit afspraken bij de gemeenschappelijke regeling zijn belangrijk.

De voorwaarden voor uittreding moeten redelijk zijn, en niet dusdanig dat uittreden zo goed als onmogelijk is.

Als ondanks alle goede bedoelingen de samenwerking niet oplevert wat je wilde, wat zijn dan de gevolgen? Die moeten helder zijn beschreven.

Het gaat om specialistische zorg wat in de regio en Rotterdam goed wordt uitgevoerd. De huidige regeling is niet te vergelijken met de GRJR met een DB en AB, waar Rotterdam bij betrokken is. Bij een centrumregeling is er sprake van een enkelvoudig bestuur. Het gaat om veel minder gemeenten. Het is veel overzichtelijk.

Opmerking van raadslid t.a.v. de GR: Als evaluatie en exit goed is ingeregeld dan kan de samenwerking goed voor onbepaalde tijd worden ingericht. Maar als dat niet zo is, dan is het raadzaam om na 5 jaar weer opnieuw te beginnen.

Opmerking van raadslid: een nieuwsbrief voor ontwikkelingen buiten de eigen gemeente is aan te bevelen.